

17. BIENALE ILUSTRACIJ V BRATISLAVI BIB 99

10. september – 31. oktober 1999

Konec oktobra so zaprli razstavo ilustracij v Domu kulture v Bratislavi. Na njej je sodelovalo 296 avtorjev iz 47 držav. Mednarodna žirija je Grand prix podelila Japonki ETSUKO NAKATSUJI, zlato jabolko so prejeli Holandka JANNEKE DERWIG, Japonec TOSHITAKA SEKIYA, Avstrijka HEIDE STOELLINGER, Slovak PETER UCHNÁR in Švicarka ALBERTINE ZULLO. Plakete je žirija prisodila Danki HELLE VIBEKE - JENSEN, Holandcu JANU JUTTE, Indijcu PULAKU BISWASU, Poljakinji MARIJI EKIER in Rusu BORISU DIO-DOROVU. S častnim priznanjem je bil odlikovan Iranec FARSHID SHAFIEY. Otroška žirija je nagrado podelila slovenski ilustratorki ALENKI SOTTLER.

Slovenijo je na razstavi zastopalo enajst ilustratork in ilustratorjev: Mojca Cerjak, Daniel Demšar, Ančka Gošnik-Godec, Irena Majcen, Dušan Muc, Silvan Omerzu, Andreja Peklar, Alenka Sottler, Marija Lucija Stupica, Miroslav Šuput in Dunja Zupančič. Ilustracija Marije Lucije Stupice je krasila notranje platnice kataloga razstave, ki prinaša poleg tekstov tudi barvno reprodukcijo dela vsakega razstavljalca.

Osrednjo bienalno razstavo ilustracij je spremljala razstava originalnih del francoskega ilustratorja MARTINA JARRIEJA, dobitnika Grand prix BIB '97, dalje predstavitev TOMIJA UNGERERJA, nosilca nagrade H. Ch. Andersena za l. 1998, z ilustracijami, s knjigami, plakati in fotografijami, obenem razstava NOMA CONCOURS iz Tokia z originalnimi ilustracijami in s podatki o tamkajšnjih nagrajencih ter predstavitev Andersenove nagrajenke l. 1998 za otroško in mladinsko literaturo KATHERI-

NE PETERSON. S komorno predstavitevijo je bila zabeležena 50. obletnica znamenite mednarodne knjižnice iz Münchna – Kinder- und Jugendbibliothek. V spomin na VINCENTA HLOŽNÍKA (1919–1997), znanega slovaškega ilustratorja in enega od ustanoviteljev BIB-a, je bilo na ogled njegovo ilustratorsko delo. Poleg naštetih so bili s knjigami predstavljeni dobitniki Grand prix in Zlatih jabolk od 1967 dalje in razstavljene znamke z ilustracijami nagrajenih avtorjev na dosedanjih bratislavskih bienalnih prireditvah. Omeniti moramo še simpozij na temo preživetja ilustracije v novem tisočletju, ki se ga je udeležil tudi dr. Klaus Doderer iz Nemčije ter likovno delavnico, organizirano v sodelovanju UNESCA in sekretariata BIB-a za ilustratorje tretjega sveta. Razstava del z dosedanjih osmih tovrstnih delavnic s 150 ilustracijami 57 ilustratorjev iz 25 držav je bila na ogled v Bibiani, mednarodnem domu kulture za otroke v Bratislavi. Zadnji teden v oktobru pa je potekal bienale animacij – BAB.

Vse kaže, da vodje BIB-a poglobljajo njegovo delovanje in širijo pomen te najuglednejše svetovne razstave ilustracij. V petintridesetih letih jim je uspelo prikazati preko 40.000 originalov 4487 ilustratorjev iz 90 držav. Zato z zaupanjem zro v novo tisočletje, prepričani, da bo BIB ohranil svojo vlogo posredovalca najkvalitetnejših tovrstnih del.

Pregledovanje razstavljenega gradiva nas prepriča o pestrosti tako slogovnih prijemov kot likovnih tehnik. Stara dobra klasična ilustracija dobiva tekmeča v računalniških rešitvah, pogoste so kombinirane tehnike, ki združujejo elemente

klasične ilustracije s fotografijo in računalniško grafiko, nastopa patchwork, tisk na tekstil ali tkani izdelki, kolaž itd. Opazen je porast oljnih in akrilnih slik na platno ali na papir, tudi reliefne rešitve so bile prisotne. A zdi se, da pri iskanju preživetja vodijo tiste knjige, za katere avtorji prispevajo besedilo in ilustracije in postaja celostno oblikovanje knjig pomembnejše od posameznih ilustracij. Tako nam razstava ponuja tudi primerke te vrste umetnin, kakršna je knjiga *Pravljica o zlatem petelinčku* A. S. Puškina v izvedbi našega slikarja Dušana Muca, ki je oblikovno dognana in v miniaturni barvani risbi zelo samosvoja. Med vsem razstavljenim gradivom v svojem žanru ni imela enakovrednega tekmeča. Na tem mestu je morda vredno navesti misel slikarja Donnarae Mac Cann-a, enega od avtorjev knjige *Child's First Books, A Critical Study of Pictures and Texts* (New York, Wilson Company, 1973), »da so dobri ilustratorji navadno manj dobri pisci in obratno«. Čeprav poznamo izjeme, trditev v veliki meri drži. T. i. knjižnega slikarstva je v svetu vse manj, narašča vpliv risanege filma in deloma stripa na knjižno ilustracijo. Kljub temu upamo, da se bo tudi slikarska govorica v otroških knjigah ohranila, četudi bo v odnosu do ostale knjižne produkcije morda v manjšini. Pri poplavi različnih elektronskih medijev se upravičeno bojimo, da bodo tudi bralci knjig postali manjšina. Ne verjamemo pa, da bi knjiga, tudi ilustrirana, izumrla.

Ali na BIB-u podeljene nagrade kažejo na morebitno novo smer razvoja otroške oz. mladinske ilustracije? Nobe-nega, možni spremembi naklonjenega vrednotenja ne odražajo. Grand prix Japonke Etsuko Nakatsuji je sicer utemeljen v inovativnosti kombiniranja fotografije, izvirne risbe in rabe računalnika za upodobitev zgodbe Shuntara Tanikawa *V nočnem vrtcu*, vendar je eno od zlatih jabolk prejel tudi Peter Uch-

nar za zelo klasično, slikarsko reševano ilustracijo.

Ko ob pregledovanju kataloga obujamo spomin na razstavljeno gradivo po abecednem redu držav, se zdi, da je imela žirija zelo težavno delo, ki ga je opravila profesionalno in odgovorno, upoštevajoč široko paleto likovnih pristopov avtorjev iz različnih kulturnih sredin. To je bilo mogoče tudi zaradi razširjene, enajstčlanske žirije, katere zastopniki prihajajo iz Slovaške, Češke, Nemčije, Švice, Italije, Velike Britanije, Finske, Turčije, Irana, Japonske in Indonezije. Pri njihovih odločitvah bi tudi Slovenci smeli pričakovati kakšno nagrado. Da smo bili temu dogodku blizu, kaže vključitev ilustracije Marije Lucije Stupice v platnice kataloga, otroška žirija pa je z izborom Alenke Sottler pronicljivo odkrila njeno izjemno sposobnost za prilagajanje otroškemu načinu dojenja.

Naj v pestrosti izrazov skušamo izluščiti posebnosti razstavljalcev iz posameznih nacionalnih področij in predstaviti tudi številčno zastopanost posameznih držav na razstavi.

Albanijo je zastopal Lazar Tači (1949) z odlično, razpoložensko, nekoliko starinsko učinkujočo ilustracijo v tehniki tempere. Argentina je bila z desetimi avtorji tematsko in tehnično pestro predstavljena. Med njimi je Monika Weiss s črnobelo žensko glavo v kombinirani tehniki ustvarila prepričljivo ekspresivno podobo. Med osmimi Brazilci je z ustvarjalnim modificiranjem renesančnega sloga v avtorski ediciji Leonardo presenečal Nelson Cruz (1957). Bolgarijo je zastopal Iassen Ghiuselev (1964). Eleni Lambrou (1949), ena od dveh sodelujočih s Cipra, je ustvarila nežne ilustracije v kombinirani tehniki z grafičnim občutjem.

Čehi so z dvanajstimi avtorji potrjevali sloves bogate ilustratorske tradicije. Med njimi sta bila Pavel Procházka (1962) in

Lenka Vybíralová (1954) zastopana z natančnimi upodobitvami ptic in rib, ki bi v Bologni gotovo našle mesto na »non fiction« razstavi. Eva Sýkorová-Pekárová (1958) je ustvarila zanimivo avtorsko likovno pripoved o Sneguljčici za manjše otroke.

Danci so bili s sedemnajstimi avtorji na razstavi med najbolj številnimi. Pestrost likovnih izrazov in tehnik ob duhoviti, komični, ironični in groteskni vsebini je predstavljala njihovo posebnost in originalnost. Helle Vibeke-Jensen (1960) je v živih komplementarnih barvnih ploskvah in z razmeščanjem predmetov po površini papirja ustvarila pravljlično natrpano prizorišče in prejela za svojo kreacijo plaketo, Cato Thau-Jensen (1966) pa je v temnem koloritu oblikoval našemu Repniku soroden trpki svet.

Med ilustracijami osmih estonskih avtoric so prevladovale ljubke, nežne in igrive risbe, namenjene predvsem majhnim otrokom. Finska se je z osmimi zastopniki pokazala v tehniki in po snovi kot zelo raznolika in kvalitetna. Po duhovitosti je izstopala akvarelirana drobnočrtkana risba s tušem velike domišljajske živali v družbi personificiranih malih živali. Egipt, Francija in Gana so bili na razstavi predstavljeni le s po enim avtorjem. Vidno je izstopal Francoz Dominique Falda (1962) s fantastično masko iz odvrženega polihromiranega lesa in bambusa s sugestivnim prvinskim izrazom.

Najštevilčneje je bila v Bratislavi zastopana Grčija z dvajsetimi avtorji. Tudi po likovnih pristopih in uporabljenih likovnih tehnikah se je ločila od drugih. Vendar so bili Holanci v primerjavi z njimi bolj inovativni. Janneke Derwig (1969) je za avtorsko slikanico prejela zlato jabolko, Jan Jutte (1954) pa plaketo, prav tako za avtorsko slikanico. Obakrat je šlo za jasno in čisto risbo na barvni podlagi z izrazitim smislom za

humor. Med holandskimi avtorji je bil opazen tudi velik delež črnobelih risb.

Hrvatje so bili številčno skromneje zastopani (6), vendar zanimivi tako v vsebinskem kot v tehničnem pogledu. Po likovnih rešitvah sta izstopala Stanislav Marijanović in Ivan Vitez (1940).

Indija je sodelovala z dvema avtorjema. Pulak Biswas (1941) je za originalne črno bele ilustracije prejel plaketo. Edini zastopnik Irana Farshid Shafiey (1969) je za ploskovito, grafično oblikovano, iz več delov zgrajeno črno belo kompozicijo risb prejel častno priznanje. Trije indonezijski avtorji so vnesli v razstavo izrazito orientalsko vzdušje in kolorit.

Japonska je bila z devetnajstimi ilustratorji med Grčijo in Holandijo. Samo Japonska in Holandija sta prejeli po dve odlikovanji, vendar je Etsuko Nakatsuji (1937), kot je bilo že omenjeno, za zanimivo, računalniško obdelano kreacijo knjige *V nočnem otroškem vrtcu* Shuntara Tanikawa, sestavljeno iz fotografije in vanjo vnesenih risanih likov, ki spominjajo na otroške sestavljanke-puzzle, prejela grand prix. Toshitaka Sekiya (1944) je bil odlikovan z zlatim jabolkom za na indijski bombaž tiskano dramatično razgibano uprizoritev dogajanja na viharнем morju.

Zanimivo je, da je imela Japonska z izredno bogato knjižno kulturo in verjetno najbolj inovativno knjižno ilustracijo na razstavi manj avtorskih projektov kot Holandija. Tudi čistih računalniških grafik ni bilo videti. Zdi se, da je Japonska prva spoznala, da za knjigo ni nujno najboljša rešitev, če jo piše in riše isti avtor, obenem je računalniku dodelila le vlogo tehničnega pripomočka.

Jugoslavija je bila številčno bogato zastopana (14 avtorjev) in je predstavila tudi zelo širok spekter ilustratorskih tehnik. Celoten vtis njihove predstavitve pa ni izzvenel najbolje. Med razstavljenimi ilustracijami so bile tudi take, ki bi

jih slovenska žirija verjetno izločila. Med najbolj zanimivimi avtorji so bili Dragana Jovičić (1951), Goran Popović (1947) in Lidija Taranović (1963).

Južno Afriko je zastopal Piet Grobler (1959) z ilustracijami za knjigo *Živalski karneval* Philipa de Vosa v tehniki jedkavnice in akvarela. Kolumbija je prispevala dva avtorja. Alexis Forero-Alekos (1953) je izstopal s kolažno tehniko in otroško občutenim načinom upodabljanja figur z velikimi glavami in majhnim trupom. Med petimi litovskimi ilustratorkami je bila morda najbolj zanimiva Jekaterina Grjazeva-Veselkova (1968) z dinamično risbo s tušem.

Tudi Madžarska je bila predstavljena s petimi avtorji, a je po kvaliteti svojih razstavljenih del prekašala Litvo. Marcell Jankovics (1941), Gyözö Sárkány in Gyözö Vida (1951) so najbolj izstopali in bili v tehnikah zelo različni. Iz afriške države Mali so bili trije avtorji z barvitimi, slikarsko reševanimi ilustracijami legendarne vsebine, tudi s prikazom živali v kombinirani tehniki ter s kolorirano črtno risbo s prizoriščem afriške tržnice. Mehika je bila z enim samim avtorjem udeležena z akrilnimi ilustracijami v nasičenem modro-vijolično-rdečem koloritu. Med tremi avtorji iz Moldavije je bil v koloritu, predvsem pa z dinamično kompozicijo in kombinirano tehniko črtne risbe in komplementarnih barv zanimiv Alexandru Macovei (1954). Najmlajša med udeleženci BIB-a je bila 17-letna Bolormaa BaaSanSuren (1982) iz Mongolije. Njene ilustracije kažejo prepletanje otroške oz. naivne risbe in dinamične kompozicije v modro-vijolično-zeleni barvitosti.

Nemčijo je zastopalo petnajst avtorjev s kvalitetnimi raznolikimi barvnimi ilustracijami v različnih tehnikah, z izstopajočim deležem akrila in kolaža. Bolgar Ivan Gantshev (1925) se je predstavil z avtorsko slikanico *Mascha* v odlični akvarelni tehniki. Moderno slikarsko občuten

je bil Heike Ellermann (1945) z barvno govornico v ploskvah in vključevanjem fotografije v kompozicijo slike.

Močna in raznolika, specifična in kvalitetna je bila poljska ilustracija s šestnajstimi avtorji. Med njimi je Maria Ekier (1943) za zanimiv likovni pristop v kombinirani tehniki s sivimi silhuetami pravljicnih figur v ozadju prejela priznanje. Antoni Boratyński (1930) je v modro-rdeče-rjavem koloritu z dramatičnim poudarkom na osrednji figuri ustvaril za zgodbo *Gozdni otroci* Rudolfa Herfurtnerja za Poljake značilno otožnogroteskno likovno pripoved. Povsem drugačna je bila drobno črtkana rjava risba Elzbieta Gaudasińskiej (1943) za Mickiewiczzevega *Gospoda Tadeusza*, vkomponirana v središče kvadratne slike s polkrožnim nastavkom po načinu zgodnjerenesančnih slik. Dalje sta izstopali Krystyna Lipka-Sztarballo (1949) z otožnostjo napolnjeno pripovedjo s pticami, dekletom in jezdecem na rdečem konju in Krystyna Michalowska v surrealistični okvir postavljeno ženo v modrem. To izredno učinkovito ilustracijo je bilo v monumentalni povečavi videti med bienalom na reklamnih kubusih po mestu.

Z enajstimi ilustratorji je sodelovala Avstrija. Med njimi je Heide Stoellinger (1941) prejela zlato jabolko za stripovsko oblikovano pripoved, opremljeno z ročno izpisanim besedilom pod ilustracijami. Stripovska oblika in natančna, barvno niansirana risba posrečeno povezujeja novosti s tradicijo. Tako kot nemška je tudi avstrijska ilustracija kvalitetna, raznolika, z vrsto duhovitih, modernih likovnih rešitev ob klasičnih ilustratorskih prijemih.

Med devetimi ruskimi avtorji je Boris Diodorov (1934) prejel plaketo. Njegove tonsko oblikovane zelene akvarelne ilustracije za Andersenovo *Rusalko* odkrivajo krhkost risbe in mojstrstvo v barvnem niansiranju ter hkrati vnašajo v sliko pripovedi ustrezno skrivnostno prav-

ljično razpoloženje. Po krhkosti risbe in subtilnosti pravljničnega izraza bi Diodorova morda lahko primerjali z našima Danielom Demšarjem ali Miroslavom Šuputom, čeprav sta slednja likovno modernejša.

Slovaška je bila med najbolj številčno zastopanimi državami na razstavi (17 avtorjev), kar je za organizatorja bienala razumljivo. Poleg tega je slovaška ilustracija specifična in pestra. Tako je Peter Uchnár (1970) na razstavi za ilustracije *Gulliverjevih potovanj* Jonathana Swifta prejel zlato jabolko. Podobno kot pri Rusu Diodorovu gre tudi pri Petru Uchnárju, kot je bilo že omenjeno, za klasično pojmovanje ilustracije, kar glede na avtorjevo mladost lahko prese-neča. Zdi se, da del slovaških ilustratorjev mlajše generacije zavestno išče spodbude v preteklosti, kar nam kažejo npr. tudi ilustracije L'uboslava Pal'a (1968) v tehniki jedkanice in akvatinte za knjigo Jeana Ginoja *Mož, ki je sadil drevesa*, ki bi jih po stilnem izrazu lahko postavili v konec 19. stoletja. Dušan Kállay (1948), dobitnik številnih najuglednejših ilustratorskih nagrad, se je predstavljal s svojo jasno prepoznavno ilustracijo v toplem koloritu in z bogato pripovednostjo. Martin Kellenberger (1957) spominja s svojim načinom grajenja kompozicije s številnimi elementi, z duhovitimi domislicami in barvitostjo na ilustratorsko delo našega Tomaža Kržišnika, diplomanta varšavske Akademije lepih umetnosti. Duhovita, radoživa in inventivna je likovna pripoved Tomáša Čepeka (1964).

Slovenija je bila z enajstimi sodelujočimi na razstavi v zgornji polovici držav udeleženk. Celoten vtis slovenske skupine je bil zelo dober, raznolik, prevladujoče pravljničen, njihova dela pa namenjena otrokom in odraslim. Nobeden od naših avtorjev pa se ni predstavil z avtorsko slikanico. Kar dve knjigi, *Argonavti* ter *Zalika in zver*, ki nista našli

založnika, je zaradi kvalitetnih ilustracij založilo Društvo slovenskih likovnih umetnikov, Dušan Muc pa je Puškinovo pravljico izdal kar v samozaložbi. Na izjemnost Mucovega celostnega projekta smo že opozorili, zato naj med našimi razstavljalci najprej omenimo Marijo Lucijo Stupico in poudarimo polnost in prefinjenost njenega barvnega oblikovanja pravljničnega sveta z občutjem transcendence v Andersenovih *Pravljicah*, dalje Šuputovo sugestivnost barvne izpovedi in izjemnost njegove drobne črnobelega risbe za Zajčeve *Argonavte* ali dramatično izraznost ilustracij Irene Majcen z menjavanjem različnih očišč v sliki skupaj z bogato barvitostjo za pravljico *Zalika in zver* Marie Le Prince de Beaumont, dalje bleščečo in duhovito slikarsko govorico Ančke Gošnik-Godec za *Zelišča male čarovnice* pisateljice Polonce Kovač, oz. na orientalsko barvitost spominjajočo likovno pripoved Daniela Demšarja za *Šamardalov zaklad* arabskih pravljic. Alenka Sottler je razstavljala ilustracije k pesmim Barbare Gregorič *Lena luna* v črtkani barvni risbi v modrozeleno-rumeno-belih tonih in s svojo malo deklico osvojila otroško publiko, četudi se njena ilustracija večkrat povezuje z informelom. Odlično se kot ilustratorica razvija Dunja Zupančič, katere ilustracije v akrilni tehniki za knjigo Antona Ingoliča *Deček z dvema imenom* so tako kot ilustracije že naštetih naših razstavljalcev slikarsko reševane. V prevladujočem zeleno-modrem koloritu z rumenimi in oranžnimi akcenti in nemirno, v višino rastočo kompozicijo ter s kontrastiranjem bližnjih in oddaljenih pogledov je Dunja Zupančič ustvarila z melanholijo napolnjeno prizorišče z dečkom kot osrednjo figuro. Silvan Omerzu se odlikuje po duhovitosti prikazovanja živalskega sveta. Ob podobni tematiki je Andreja Peklar dekorativno učinkovita in drzna v svojih lilardeče-oranžnih tonih. Mojca Cerjak na-

daljuje s svojo poetično likovno govorico v priljubljeno modro-zeleni barvitosti in v kombinaciji obrisne risbe z akvarelnimi ploskvami.

Barbara Garrison (1931) je bila edina gostja iz ZDA, katere zanimiv likovni izraz je bil osredotočen na reševanje kompozicije v več horizontalnih pasovih in rabo toplih zemeljskih barv. Tudi Sirijo je predstavljala ena sama ilustratorka z otroško občuteno risbo. Španija je bila navzoča s petimi avtorji v različnih, inventivnih likovnih pristopih. Posebej sta izstopali Mabel Pierola (1953) s poudarjeno sugestivnostjo rdeče barve in Montse Tobella Soler (1957) s kombinirano tehniko kolaža, kitajskega tuša in gvaša ter nemirno diagonalno kompozicijo.

Med sedmimi avtorji iz Švice velja na prvem mestu omeniti v čistih barvnih ploskvah in tanki peresni risbi oblikovane ilustracije Albertine Zullo (1967) za knjigo Germana Zulla *Marta in kolo* s posrečenimi upodobitvami krav. Zanje je prejela zlato jabolko. Jörg Müller (1942) se je tudi tokrat predstavil z bogato pripovedno realistično ilustracijo na ekološko temo v tehniki akrila, ob uporabi fotografije in računalnika.

Švedska je prispevala pet ilustratorjev v različnih likovnih rešitvah, tudi v računalniških grafikah. Posebej je izstopal Jakob Wegelius (1966), katerega likovni izraz je nekoliko spominjal na hrvaško naivno umetnost.

Italija je sodelovala z desetimi avtorji. Poleg dobro znanih Bimbe Landmann (1968) in Octavie Monaco (1958) so se z izvirnimi ilustratorskimi rešitvami predstavile Anna Elena Balbusso (1967), Chiara Carrer (1958) in Vittoria Faccchini (1969), slednja z avtorsko, humoristično in ironično pripovedjo v slikanicah *Moški mi niso všeč*, *Ženske mi niso všeč*, v katere je poleg ilustracij vnesla ročno pisano besedilo in z njim dodatno razgibala prizore. Fabian Negrin (1963)

in Pedro Scassa (1954) sta razstavljala črno bele ilustracije.

Tunis sta zastopala Fadhel Ghedira (1946) in Ahmed Souabni (1944). Med petimi turškimi ilustratorji se je Ayla Cinaroğlu (1939) predstavila z barvitimi kolažnimi ilustracijami stiliziranih risb za lastno knjigo. Vznemirljiva in nenavadna je bila likovna pripoved Aysen Erte (1954) v rdeče-zeleno-rumenih barvnih tonih s svetlimi konturami figur, nanižani v vertikalni kompoziciji. Ukrajino sta predstavljali Viktorija Burlikova (1966) in Lena Korolevskaja (1963), obe s kolorirano akvarelno ilustracijo. Lena Korolevskaja je bila obenem avtorica ene od ilustriranih knjig. Iz Urugvaja sta prišli Verónica Leite (1969) in Susana Olaondo (1953). Prva se je predstavila s kolorirano, opisovalno risbo, druga pa z avtorskima slikanicama s karikiranimi figurami.

Tudi Velika Britanija je bila zastopana le z dvema avtoricama. Lisa Kopper je privabljala obiskovalce s privlačnimi duhovitimi akvarelnimi ilustracijami za svojo avtorsko knjigo *Daisy zna najbolje*, zasnovano predvsem za majhne otroke. Atsuko Morozumi (1955), po rodu Japonka, je razstavljala avtorsko slikanico *Moja prijateljica gorila* in ilustracije za knjigo Mathewa Price *Zgodbe za najmlajše*, oboje v akvarelni tehniki in z izjemno natančnimi, a ne akademsko togimi upodobitvami, ki otroka uvajajo v spoznavanje narave.

Kaj naj poudarimo na koncu zapisa o letošnjem bienalu ilustracij v Bratislavi? BIB dobiva nov značaj ob spremenjenem pojmovanju in položaju sodobne otroške in mladinske ilustracije. K temu prispevajo pomemben delež ustvarjalci in posredovalci ilustratorskega gradiva iz različnih koncev sveta, kar omogoča obenem kompleksen pregled in izbor gradiva iz celotne tovrstne produkcije. Pri tem lahko odigra IBBY (International Board on Books for Young People)

pomembno vlogo. Tesno sodelovanje Slovkov z IBBY še v času skupne države s Čehi je l. 1966 rodilo prvo mednarodno bienalno predstavitev ilustracij v Bratislavi. Leto 1966 pa je pomembno tudi za nas, saj je prav tisto leto potekal v Ljubljani 9. kongres IBBY. In prav v šestdesetih letih se je slovenska otroška ilustracija uveljavila v svetu. Ustanovitev slovenske sekcije IBBY (l. 1992), ki deluje v okviru Pionirske knjižnice v

Ljubljani, pomeni med drugim seznanjanje svetovne javnosti s prizadevanji slovenskih pisateljev in ilustratorjev za otroke in mladino, s tem da najboljše predlaga za Andersenove nagrade in priznanja. Prepričani smo, da bodo rezultati prej ali slej sledili. Ilustratorska sekcija pri ZDSLJU in Slovenski bienale ilustracij v Ljubljani nas tudi doma opozarjata na ilustracijo kot pomembno zvrst slikarstva.